

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

Френското законодателство предвижда „давностни срокове“ (*délais de prescription*), „преклузивни срокове“ (*délais de forclusion*) и процесуални срокове (*délais de procédure*).

Давностните срокове са периоди от време, в края на които дадено лице придобива право във връзка с имущество по силата на владение, наречен срок на придобивна давност (*délai de prescription acquisitive*), или поради неупражняването на право лицето го губи или правото изтича, наречен срок на погасителна давност (*délai de prescription extinctive*). Давностните срокове могат да бъдат спирани (*suspendu*) или прекъсвани (*interrompu*). Преклузивните срокове изискват стриктно спазване и обикновено се предвиждат по закон за целите на завеждане на дело. Когато изтекът, делото се счита за прекратено. Преклузивните срокове не могат да бъдат спирани. Като общо правило те не могат да бъдат прекъсвани: въпреки това, съгласно членове 2241 и 2244 от Гражданския кодекс, при някои действия, като завеждане на дело или налагане на заповед, или друга мярка за принудително изпълнение, тези срокове биват прекъсвани.

Процесуалните срокове (*délais de procédure*) са сроковете, които се прилагат по отношение на съдебните производства след образуването на тези производства. Те могат да бъдат определени със закон или да се налагат от съда. За разлика от преклузивните срокове, предвидените срокове за съдебните производства не изключват възможността за предприемане на действие. Тези срокове не могат да бъдат спирани или прекъсвани.

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

Съгласно действащото законодателство следните дни са официални празници:

1 януари;

Светли понеделник;

1 май;

8 май;

Възнесение Господне;

понеделникът след Петдесетница;

14 юли;

Успение Богородично (15 август);

Вси светии (1 ноември);

11 ноември;

Коледа (25 декември).

На определени места (определени департаменти (*départements*) и територии (*communautés territoriales*)) се празнуват официални празници за отбелязване на премахването на робството: 27 май за Гваделупа, 10 юни за Френска Гвиана, 22 май за Мартиника, 20 декември за Реюнион и 27 април за Майот.

В департаментите Елзас и Мозел 26 декември и Велики петък са официални празници.

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

От влизането в сила на Закон № 2008-561 от 17 юни 2008 г. (който съдържа преходни разпоредби) давностният срок, след който дадено право се губи съгласно общото право, е пет години (преди това е бил 30 години).

Съществуват обаче редица изключения от този принцип, например по отношение на искове за гражданска отговорност, произтичащи от събитие, довело до телесна повреда, за което давностният срок е фиксиран на 10 години.

Продължителността на преклузивните срокове и процесуалните срокове е различна в зависимост от предмета и производството.

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

По отношение на процесуалните срокове в член 640 от Гражданския процесуален кодекс се предвижда, че когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, този срок се изчислява от датата на акта, събитието, решението или връчването, които са причина за започването му.

Моментът, в който започва да тече срокът на погасителна давност съгласно общото право за облигационни искове или за искове, свързани с движимо имущество, се определя като „датата, на която носителят на право е узнал или би следвало да е узнал фактите, които му дават право да упражни правото“. В някои области, като искове за гражданска отговорност, произтичащи от събитие, довело до телесна повреда, се определят конкретни моменти, в които срокът започва да тече. Например съгласно член 2226 от Гражданския кодекс моментът, в който започва да тече давностният срок от 10 години, е датата на проявяване на първоначалната или утежнена повреда.

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Съгласно член 664-1 от Гражданския процесуален кодекс когато документ се връчва от съдебен изпълнител (*huissier*), датата на връчване е датата на личното връчване в дома или местопребиваването на получателя или датата на официалния доклад, изготвен от съдебния изпълнител, в който са изброени действията, предприети за намиране на получателя, когато лицето няма дом или местопребиваване, нито известно работно място. Когато документ се връчва по електронен път, датата и часът на връчване са датата и часът на предаването на документа на неговия получател.

Когато документ се връчва по пощата, съгласно член 668 и член 669 от Гражданския процесуален кодекс датата на връчване по отношение на подателя е датата на изпращане, а по отношение на получателя е датата на получаване на писмото. Датата на изпращане е датата на пощенското клеймо на клон на изпращане. Датата на получаване е датата на подписаната разписка (*récipissé*) или подписа (*émargement*) на получателя. Ако документът се връчва с препоръчано писмо с обратна разписка (*avis de réception*), датата на получаване е датата, поставена от пощенския клон в момента на предаване на писмото на получателя.

По изключение член 647-1 от Гражданския процесуален кодекс предвижда, че датата на връчване на съдебен или извънсъдебен документ във Френска Полинезия, островите Уолис и Футуна, Нова Каледония, Френските южни и антарктически територии или в чужбина е, по отношение на подателя, датата на изпращане на заповедта от съдебен изпълнител или съдебна инстанция (*greffe*), или в противен случай датата на получаване от отговорната прокуратура (*parquet*).

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Съгласно член 641 от Гражданския процесуален кодекс когато даден срок се изразява в дни, денят на акта, събитието, решението или връчването, които са причина за започването му, не се брои. Това правило важи за процесуалните срокове.

Срокът на погасителна давност се изразява също така в дни и денят на събитието, което е причина за започването му, не се брои. Въпреки това, когато даден документ не се връчва лично, някои разпоредби позволяват моментът, в който срокът започва да тече, да бъде отложен до датата на действителното предаване на документа на лицето или до датата на предприемане на принудителните мерки въз основа на документа.

7 Когато срокът се брои в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Съгласно член 642 от Гражданския процесуален кодекс срок, който изтича в събота, неделя, на официален празник или в неработен ден, се удължава до първия следващ работен ден.

Следователно сроковете продължават да текат в неделя и на официални празници, но се удължават до първия следващ работен ден, когато изтичат в събота, неделя, на официален празник или в неработен ден.

8 А когато този срок се брои в седмици, месеци или години?

Съгласно член 641 от Гражданския процесуален кодекс, когато даден срок се изразява в месеци или години, той изтича в деня на последния месец или в месеца на последната година, който е със същата дата в месеца като деня на акта, събитието, решението или връчването, от които започва да тече срокът. Когато в съответния следващ месец няма същата дата, срокът изтича в последния ден на този месец.

Когато срокът е изразен в месеци и дни, първо се броят месеците, а след това дните.

Правилото в член 642 от Гражданския процесуален кодекс (вж. предишния въпрос) е приложимо спрямо всички срокове, независимо дали се изразяват в дни, месеци или години.

9 Кога изтича срокът, ако се брои в седмици, месеци или години?

Съгласно член 641 от Гражданския процесуален кодекс, когато даден срок се изразява в месеци или години, той изтича в деня на последния месец или в месеца на последната година, който е със същата дата в месеца като деня на акта, събитието, решението или връчването, от които започва да тече срокът. Когато в съответния следващ месец няма същата дата, срокът изтича в последния ден на този месец.

Когато срокът е изразен в месеци и дни, първо се броят месеците, а след това дните.

Правилото в член 642 от Гражданския процесуален кодекс (вж. предишния въпрос) е приложимо спрямо всички срокове, независимо дали се изразяват в дни, месеци или години.

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Както е обяснено по-горе, срок, който изтича в събота, неделя, на официален празник или в неработен ден, се удължава до първия следващ работен ден.

Удължаването на срока до първия следващ работен ден се отнася за всички въпроси и за всички производства.

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

Съгласно член 643 от Гражданския процесуален кодекс, когато иск бъде предявен пред съд със седалище в столицата на Франция, сроковете за явяване пред съда (*comparution*), подаване на обикновена жалба (*appel*), подаване на възражение (*opposition*), искане за преразглеждане на съдебно решение (*révision*) и подаване на касационна жалба до Касационния съд (*pourvoi en cassation*) се удължават с:

един месец за лица, живеещи в Гваделупа, Френска Гвиана, Мартиника, Реюнион, Майот, Сен Бартелми, Сен Мартен, Сен Пиер и Микелон, Френска Полинезия, островите Уолис и Футуна, Нова Каледония или Френските южни и антарктически територии;

два месеца за лица, които живеят в чужбина.

Съгласно член 644 от Гражданския процесуален кодекс, когато иск бъде предявен пред съд със седалище в Гваделупа, Френска Гвиана, Мартиника, Реюнион, Майот, Сен Бартелми, Сен Мартен, Сен Пиер и Микелон или островите Уолис и Футуна, сроковете за явяване пред съда, подаване на обикновена жалба, подаване на възражение и искане за преразглеждане на съдебно решение се удължават с:

един месец за лица, които не живеят в територията, по отношение на която е компетентен заседаващият съд;

два месеца за лица, които живеят в чужбина.

12 Какви са сроковете за обжалване?

По принцип съгласно член 538 от Гражданския процесуален кодекс сроковете за обикновено обжалване са един месец по искови дела или петнадесет дни по охранителни дела. Обаче няколко други разпоредби съдържат изключения от този принцип. Например срокът за такова обжалване е петнадесет дни в случаите на разпореджания в рамките на обезпечителни производства, съдебни решения по изпълнителни производства, решения на семейни съдилища, решения на съдилища за непълнолетни в областта на образователната подкрепа и др.

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

По принцип сроковете за явяване пред съда и за връчване на призовки в гражданските съдилища може да бъдат съкратени в спешни случаи след разрешението на съда. Тези срокове могат да бъдат съкратени също така и при прилагането на законови или подзаконови нормативни актове.

Например на страните може да бъде разрешено да връчат призовка за специално определена дата в обезпечително производство/производство с кратък срок на уведомление, но също така в контекста на бързо производство.

По принцип съдилищата могат да отложат разглеждането на делото за по-късна дата, за да могат страните да се явят.

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

Съгласно член 647 от Гражданския процесуален кодекс, когато акт, предназначен за страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен на тази страна лично на място, където местните жители не се ползват от такова удължаване на срока, са приложими единствено сроковете, позволени за местните жители.

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

Изтичането на давностен или преклузивен срок прекратява възможността за предприемане на действие; молбата ще бъде обявена за недопустима, без да бъде разглеждана по същество.

В случай на процесуален срок, предвиден по закон или наложен от съда, наказанията за неспазване се различават в зависимост от ролята на срока и естеството на действието, което трябва да се предприеме. В законодателството не се предвиждат санкции за неспазването на срока за явяване пред съда: съгласно съдебната практика неявяването в този срок обезсилва решение, постановено преди изтичането на срока, ако ответникът не се е явил.

Неспазване на задължение за полагане на дължимата грижа от страните, когато е определен срок за целта, обикновено се наказва с отстраняване от списъка с дела. Неизпълнението на процесуално действие обаче също може да бъде наказано с обезсилване (например ако призовката не е връчена в деловодството на съда в предвидения срок) или с прекратяване на разследването в контекста на подготовката на преписката (стандартна писмена процедура).

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Не съществуват правни средства за защита, които да отменят погасяването на правото на предприемане на правни действия, което представлява правна последица от изтичането на давностния или преклузивния срок.

Обаче когато законът предвижда това, съдът има възможност частично да освободи дадена страна от ограничението, произтичащо от неспазване на срока. Член 540 от Гражданския процесуален кодекс допуска частично отменяне на забраната, произтичаща от неспазване на срока за обжалване на неписъствено решение или решение, което се счита за дадено в защитен иск, ако страната, без да има вина, не е узнала за решението навреме, така че да може да го оспори, или ако не е била в състояние да действа.

Може да бъде внесена молба за възстановяване на срок срещу решението на съда за обявяване на процесуално действие за недействително. Освен това недействителност от този вид слага край на текущото производство, но оставя правото за предявяване на поправен иск. Следователно може да се внесе нова молба, стига да няма основание, изключващо производството, а именно изтичане на преклузивния срок.

Решението за изключване на делото от списъка с дела не подлежи на обжалване. Обаче изключването оставя самия иск непокътнат. Давностните и преклузивните срокове ще са прекъснати от връчването на призовката и това действие остава в сила. Спирането може да бъде прекратено с молба за повторно включване на делото в списъка с дела, в която се посочват предприетите действия, станали причина за изключването.

Връзки по темата

[Уебсайт Legifrance — Граждански процесуален кодекс \(на френски език\)](#)

[Уебсайт Legifrance — Граждански процесуален кодекс на английски и испански език](#)

[Уебсайт Legifrance — официални празници](#)

Последна актуализация: 12/01/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.